

BİR MİLLETİN ZEVKİ NASIL GELİŞİR ?

Hendrik Van LOON

Bir milletin zevkinin geliştirilebilmesi için bir tek yol vardır. Bu acele ile veya zorla yapılamaz. Bu ancak halka sabırla, sistemli ve devamlı bir şekilde gerçekten "iyi"yi, bilinmeğe değer anlamında gerçekten "asil" olanı göstermekle kabildir.

Fakat (siz itiraz ederek diyebilirsiniz ki) vatandaşlarına gerçekten iyi olanı veyahut sahte, taklit ve kötü olanı göstermek gibi bir görevi kim üzerine alabilir ?

İşte burada da sert ve değişmez kurallar yoktur. Bununla beraber ben; eğer bir tablo, bir müzik parçası, mimari bir eser veya sanat ülkesinin içindeki herhangi bir şey, zamanın mümkün olan en büyük kısmında bu konuda en çok söz söylemek yetkisine sahip bütün insanların saygı, takdir ve sevgilerini kazanmışsa, bu sanat parçasının bütün insanlığın yerinde bir değerine layık bazı olgunluk unsurlarını kapsadığını büyük bir kesinlikle söyleyebilirim.

Fakat biz, zevk konusunda, sırf biz böyle düşünüyoruz diye, herkesin o şeyi seveceğini, ondan hoşlanacağını ümit edemeyiz. Bu imkânsızdır, aynı zamanda buna lüzum da yoktur.

Öte taraftan "yerinde bir saygı" genellikle devamlı bir ilgiye sebep olur ve işte bu benim, hepimizin yapmamız gerektiğini düşündüğüm şeydir. Kanım şudur ki çocuklarımıza, tanrısal esinle, dürüst insan sanatçılığının gerçek bir sonucu olan şeylerden mümkün olduğu kadarını göstererek onların kendi kendilerine iyi bir seçim yapmalarına çalışmalıyız.

Sonunda görmeğe ve dört bir taraflarına bakmağa kabiliyetleri olanlar doğru bir yargıya varacaklar ve buna sırf kendi iradeleriyle varmış olduklarından, bu da sonsuz bir hüküm olacaktır.

Görececek gözleri ve işitecek kulakları olmayanlara gelince, onlar bu saadetten yoksundurlar. Fakat bu bizim kabahatımız değil, onların talihsizliğidir. Onun için bu gibilerin yaptıklarından memnun ve mutlu zurnaları ile köçek havası çalmalarına ses çıkarmıyalım. Fakat tam bu sırada komşularının arasında Beethoven'ın Dokuzuncu Senfonisini dinlemekte olanları rahatsız etmelerine de hiç bir zaman müsaade etmeyelim.

THE ARTS OF MANKIND'dan

- Centilmeni başkalarına ıstırap vermeyen kişi diye tanımlıyabiliriz.

Cardinal NEWMAN

- Benim çağım henüz gelmedi, bazıları ölümünden sonra doğarlar.

Friedrich NIETZSCHE

- Çoğu zaman yapmamamız gerekeni bularak ne yapacağımızı keşfederiz. İhtimal ki hiç hata yapmayan kişi hiç bir keşifte bulunmamıştır.

Samuel SMILES